

Kis magyar-francia sakkszótár Petit dictionnaire des échecs hongrois-français

Szerkesztette Ányos László, az Akadémiai Kiadó nyugalmazott szótárszerkesztője.
Rédigé par László Ányos, rédacteur de dictionnaire retraité de la Maison d'Édition de
l'Académie des Sciences de Hongrie.

*A szótár a teljesség igénye nélkül készült a francia és magyar nyelvű sakkszakmai szövegek
tanulmányozói számára.
(1274 címszó és kifejezés)*

(A szótárban a sakkjáték és a sakkszerzés – feladvány- és tanulmány szerzés – szakkifejezései szerepelnek, ezért a *sakk* szakjelzést sehol nem tettem ki, mert ez mindegyik kifejezés elé kitehető. Kitettem viszont a (*sakkszerzés* = *composition*) jelzést azok elé a kifejezések elé, amelyek kizárólag a sakkszerzésben használatosak, a (*tündérsakk* = *féerique*) jelzést pedig a hagyományostól eltérő menetmódú bábok – tündérbábok –, illetve az ilyen bábokat vagy a hagyományostól eltérő feltételeket (szabályokat) alkalmazó játék- és feladványfajták elé.)

Rövidítések: *a* – *adjectif* = melléknév; *s* – *substantif* = főnév; *f* – *féminin* = nőnemű; *m* – *masculin* = hímnemű; *pl* – *pluriel* = többes szám; *fn* – *főnév*; *mn* – *melléknév*; *biz.* – *bizalmas* = *familier, populaire*; *v.* – *vagy* = *ou*.

ábra	diagramme <i>m</i>
ábraállítás	position <i>f</i> de diagramme
ábrajel	symbole <i>m</i> typographique
alap	base <i>f</i> ; a gyaloglánc ~ ja base de la chaîne de pions
alapállítás	position <i>f</i> initiale, position originelle
Albin-ellencsel	contre-gambit <i>m</i> Albin
álcáz	masquer
álcázó	masquant, -e <i>a</i>
áldoz	sacrifier; minőséget ~ sacrifier la qualité
áldozat	sacrifice <i>m</i> ; anyag ~ sacrifice matériel <i>v.</i> de matériel; átmeneti ~ pseudo-sacrifice <i>m</i>
Aljechin-védelem	défense <i>f</i> Alekhine
állás	position <i>f</i> ; egyenlő ~ position égale; eredeti ~ position originelle; kissé hátrányos ~ position légèrement inférieure; kritikus ~ position critique; levegős ~ position aérée; nyert ~ position gagnante; reménytelen ~ position désespérée; szabályos ~ position légale; szabálytalan ~ position illégale <i>v.</i> irrégulière; világosnak <i>v.</i> - ra előnyös ~ position favorable aux blancs
álláselőny	supériorité <i>f</i> de position
amatőr	amateur <i>m</i>
annihiláció	(<i>sakkszerzés</i>) annihilation <i>f</i>
Antal-védelem	défense <i>f</i> Pirc
antiaristocratico	(<i>sakkszerzés</i>) antiaristocratique <i>a</i> (<i>tisztmentes feladvány</i>)
antikirály	(<i>tündérsakk</i>) anti-roi <i>m</i>
anyag	matériel <i>m</i> (<i>a bábok</i>)
aristocratico	aristocratique <i>a</i> (<i>gyalogmentes feladvány</i>)
átalakul	= <i>átváltozik</i>

átalakulás	promotion <i>f</i> ; ~ kistisztté sous-promotion <i>f</i>
átló	diagonale <i>f</i>
átlós	diagonal, -e <i>a</i>
átmenet	passage <i>m</i> ; végjátékba való ~ passage en finale
áttörés	percée <i>f</i>
átváltozás	= <i>átalakulás</i>
átváltozik	se transformer; a gyalog ~ vezérré le pion se transforme en dame
átváltoztat	transformer
báb	pièce <i>f</i> ; unité <i>f</i> (<i>tkp. egység</i>); álcázó ~ pièce masquante; átalakult ~ pièce promue; (<i>tündérsakk</i>) bakugró ~ sauteur <i>m</i> ; blokáló ~ bloqueur <i>m</i> ; elengedett ~ pièce lâchée; ellenséges ~ pièce adverse <i>v.</i> ennemie; unité ennemie; érintett ~ pièce touchée; feldölt ~ pièce tombée sur l'échiquier; hosszú lépésű ~ pièce à longue portée; (<i>tündérsakk</i>) királyi ~ pièce royale; (<i>sakkszerzés</i>) kulcslépő ~ pièce clé; lekötő ~ pièce clouante; lekötött ~ pièce clouée; rövid lépésű ~ pièce à courte portée; saját ~ pièce amie; unité amie; (<i>tündérsakk</i>) semleges ~ pièce neutre; (<i>tündérsakk</i>) sziámi ~ok pièces siamoises; (<i>sakkszerzés</i>) technikai ~ pièce de construction; védő ~ pièce protectrice; védtelen ~ pièce non défendue; érintett ~ lép (<i>az érintett bábbal lépni kell</i>) pièce touchée, pièce jouée
bábáthelyezés	déplacement <i>m</i> (d'une pièce)
bajnok	champion <i>m</i> ; országos ~ champion national
bajnokság	championnat <i>m</i> ; egyéni ~ championnat individuel; férfi ~ championnat masculin; nemzeti ~ championnat national; női ~ championnat féminin; országos ~ championnat national
bajonett-támadás	attaque <i>f</i> à la baïonette
baka <i>biz.</i>	pion <i>m</i> ; <i>biz.</i> fantassin <i>m</i>
bástya	tour <i>f</i>
bástyagyalog	pion <i>m</i> tour
bástyasakk	échec <i>m</i> de la tour
bástyavégjáték	finale <i>f</i> de tours
bázis	base <i>f</i> ; a gyaloglánc ~a base de la chaîne de pions
befejezés	fin <i>f</i> ; a játszma ~e fin <i>f</i> de la partie
behatolás	pénétration <i>f</i>
bemattol <i>vkít</i>	faire <i>q</i> mat
bemond	annoncer; ~ ja a mattot annoncer un mat
Benkő-csel	gambit <i>m</i> Benko; gambit <i>m</i> de la Volga
Benoni-védelem	défense <i>f</i> Benoni
betűfeladvány	problème <i>m</i> figuratif <i>v.</i> symbolique
Bird-megnyitás	ouverture <i>f</i> Bird
bíró	arbitre <i>m</i> ; juge <i>m</i> (<i>lásd még versenybíró</i>)
birtoklás	possession <i>f</i> ; nyílt vonal ~a possession d'une colonne ouverte
blokád	blocade <i>f</i> ; bloquade <i>f</i>
blokálás	blocade <i>f</i> ; bloquade <i>f</i>
blokált	bloqué, -e <i>a</i>
bolondmatt	mat <i>m</i> de l'écolier; mat <i>m</i> du lion
Buchholz-számítás	système <i>m</i> Buchholz
Caro-Kann-védelem	défense <i>f</i> Caro-Kann
cél	but <i>m</i> ; objectif <i>m</i> ; közbenső ~ but <i>v.</i> objectif intermédiaire
célpont	cible <i>f</i> ; ellenséges ~ cible adverse

centralizálás	centralisation <i>f</i>
centrum	centre <i>m</i> (a tábla középső négy mezeje)
centrumgyalog	pion <i>m</i> central <i>v.</i> du centre; izolált ~ pion central isolé
challenger	challenger <i>m</i> (világbajnoki döntőt játszó világbajnokjelölt)
cím	titre <i>m</i> ; világbajnoki ~ titre de champion du monde; nemzetközi ~ titre international
címviselő	titré <i>m</i>
circe	(tündérsakk) échecs <i>m pl</i> Circé; (jelzőként:) Circé
Colle-megnyitás	début <i>m</i> Colle
csapatbajnokság	championnat <i>m</i> par équipes
csapatvilágbajnokság	championnat <i>m</i> du monde par équipes
csapda	piège <i>m</i>
csatrang	chatrang <i>m</i> (a sakk ősi iráni formája)
csaturanga	chaturanga <i>m</i> (a sakk ősi indiai formája)
csel, cseljáték	gambit <i>m</i> (megnyitás); budapesti ~ gambit <i>m</i> de Budapest; lát-szólagos ~ pseudo-gambit <i>m</i> ; lett ~ gambit <i>m</i> letton
csere	échange <i>m</i> (lecserélés); interversion <i>f</i> (felcserélés); troc <i>m</i>
cserél	échanger; troquer
csereváltozat	variante <i>f</i> d'échange
Csigorin-védelem	défense <i>f</i> Tchigorine
csikó <i>biz.</i>	cavalier <i>m</i>
csúcspont	pointe <i>f</i> ; kombináció ~ja pointe d'une combinaison
dáma <i>biz.</i>	dame <i>f</i> ; <i>biz.</i> reine <i>f</i>
diagonális	diagonal, -e <i>a</i>
diagram	diagramme <i>m</i>
dicséret	(sakkszerzés) mention <i>f</i> d'honneur (helyezés feladványversenyen); külön ~mention d'honneur spéciale
díj	prix <i>m</i> ; ; első ~ premier prix; külön ~ prix spécial
díjas, díjazott	primé, -e <i>a</i>
díjaz	primer
döntetlen <i>fn</i>	nullité <i>f</i> ; nulle <i>f</i> ; partie <i>f</i> nulle; lépésisméltés ~ nullité par répétition de coups; megegyezés ~ nullité par commun accord <i>v.</i> par convention mutuelle; tükörképes ~ nullité par répétition de la position; ~ háromszori tükörkép <i>v.</i> harmadszori azonos állás miatt nullité par répétition de la position; ~ az ötvenlépés szabály alapján nullité par la règle des cinquante coups; ~t igényel exiger la nullité; imposer la partie nulle; ~t tart <i>v.</i> ér el faire nulle, annuler; ~ ül végez annuler
döntetlen <i>mn</i>	nul, -le <i>a</i> ; ~ játszma match nul; partie nulle
döntő <i>fn</i>	finale <i>f</i> ; világbajnoki ~ <i>v.</i> a világbajnokság ~je finale <i>f</i> du championnat <i>m</i> du monde
döntő <i>mn</i>	décisif, -ive <i>a</i> ; ~ játszma partie décisive; ~ lépés coup décisif
duál	(sakkszerzés) dual <i>m</i> ; minor ~ dual mineur; major ~ dual majeur
duplex	(sakkszerzés) duplex <i>a</i>
echomatt	mat <i>m</i> écho; kaméleon ~ok mats <i>m pl</i> échos caméléons
egyszínű	unicolore <i>a</i>
egyváltozatos, egyváltozatú	monovariant, -e <i>a</i>
elágazás	ramification <i>f</i>
elemez	analyser

elemzés	analyse <i>f</i>
elfoglalás	occupation <i>f</i> ; conquête <i>f</i> ; (a) centrum ~ a occupation du centre; (a) második sor ~ a conquête <i>f</i> de la deuxième rangée
elhagy	abandonner
elhagyás	abandon <i>m</i> de garde (<i>mező ellenőrzésének feladása</i>)
elhárít	parer; ~ ja a fenyegetést parer la menace
elismerés	(<i>sakkszerzés</i>) recommandé <i>m</i> (<i>helyezés feladványversenyen</i>); külön ~ recommandé spécial
ellencsel	(<i>megnyitás</i>) contre-gambit <i>m</i> ; gambit <i>m</i> ; gambit <i>m</i> en second; budapesti ~ gambit <i>m</i> de Budapest; lett ~ gambit <i>m</i> letton
ellenfél	adversaire <i>m</i> ; antagoniste <i>m</i> ; partenaire <i>m</i>
ellenjáték	contre-jeu <i>m</i>
ellenőriz	contrôler; ~ egy mezőt contrôler une case
ellenőrzés	contrôle <i>m</i> ; surveillance <i>f</i> ; a centrum ~ e contrôle <i>v.</i> surveillance du centre
ellensakk	échec <i>m</i> croisé (<i>játszmában</i>)
ellenséges	adverse <i>a</i> ; ennemi, - <i>e a</i>
ellentábor	camp <i>m</i> opposé <i>v.</i> adverse
ellentámadás	contre-attaque <i>f</i> ; contre-offensive <i>f</i>
ellép <i>vmivel</i>	déplacer <i>qc</i> ; ~ a királlyal déplacer le roi
ellépés	départ <i>m</i> ; a vezér ~ e départ de la dame
elmélet	théorie <i>f</i> ; megfelelő mezők ~ e théorie des cases conjuguées
elnézés	gaffe <i>f</i>
Élő-átlag	classement <i>m</i> Elo moyen
előd	(<i>sakkszerzés</i>) anticipation <i>f</i>
elődös	(<i>sakkszerzés</i>) anticipé, - <i>e a</i>
elődössé tesz	(<i>sakkszerzés</i>) anticiper
elődösség	(<i>sakkszerzés</i>) anticipation <i>f</i>
előny	avantage <i>m</i> ; supériorité <i>f</i> ; anyagi ~ supériorité de matériel; avantage matériel; döntő ~ avantage décisif; döntő anyagi ~ supériorité matérielle écrasante; fejlődési ~ avantage <i>m</i> de développement; futópár ~ avantage des deux fous <i>v.</i> de la paire de fous; határozott ~ avantage net; kis ~ léger avantage; nagyon kis ~ avantage très léger
előnyös	avantageux, -euse <i>a</i>
előnyszerzés	obtention <i>f</i> d'un avantage
előőr	pièce <i>f</i> d'avant-poste; avant-poste <i>m</i>
Élő-pont	point <i>m</i> Elo
Élő-pontátlag	classement <i>m</i> Elo moyen
Élő-pontszám	classement <i>m</i> Elo
előrelép	avancer; két mezőt lép előre avancer de deux cases
előremegy	avancer
előrenyomul	avancer
előrenyomulás	avancée <i>f</i>
élósakk	échecs <i>m pl</i> vivants
elsáncol	roquer
elszigetel	isoler
elszigetelt	isolé, - <i>e a</i>
eltávolítás	élimination <i>f</i> ; a védő báb ~ a élimination du défenseur
elterel	dévier

elterelés	déviation <i>f</i> ; écart <i>m</i>
elvágás	interférence <i>f</i> bicoloré; interposition <i>f</i>
ép	correct, -e <i>a</i> (<i>feladvány</i>)
épolettmatt	mat <i>m</i> des épaulettes
eprészés <i>biz.</i>	chasse <i>f</i> aux pions; <i>biz.</i> grappillage <i>m</i> (<i>gyalogvadászat</i>)
épség	(<i>sakkszerzés</i>) correction <i>f</i> (<i>feladványé</i>)
eredeti	(<i>sakkszerzés</i>) inédit, -e <i>a</i> (<i>először megjelenő</i>); original, -e <i>a</i> (<i>1. nem elődös</i> ; <i>2. újszerű</i>); originel, -elle <i>a</i> (<i>kiindulási</i>)
eredetiség	originalité <i>f</i>
eredménytáblázat	tableau <i>m</i> de résultats de tournoi
erő	force <i>f</i> ; mattoló ~ force matante
érték	valeur <i>f</i> ; esztétikai ~ valeur esthétique; bábok relatív ~e valeur relative des pièces
esély	chance <i>f</i> ; kölcsönös ~ek chances réciproques
eszme	idée <i>f</i>
Európa-bajnok	champion <i>m</i> d'Europe
Európa-bajnokság	championnat <i>m</i> d'Europe
Evans-csel	gambit <i>m</i> Evans
Falkbeer-ellencsel	contre-gambit <i>m</i> Falkbeer
fehér <i>fn</i>	blancs <i>m pl</i>
fehér <i>mn</i>	blanc, -che <i>a</i>
fejleszt	développer
fejlesztés	développement <i>m</i>
fejlődés	développement <i>m</i> ; déploiement <i>m</i>
fejtő	solutionniste <i>m</i>
fejtőverseny	concours <i>m</i> de solutionnistes
fekete <i>fn</i>	noirs <i>m pl</i> ; lásd még <i>sötét</i>
fekete <i>mn</i>	noir, -e <i>a</i> ; lásd még <i>sötét</i>
felad	abandonner; játszmát ~ abandonner une partie; mezőt ~ abandonner le contrôle de la case
feladás	abandon <i>m</i> (<i>játszmáé</i>); indokolatlan ~ abandon injustifié; (<i>sakkszerzés</i>) mező (ellenőrzésének) ~a abandon de garde; túl korai ~ abandon prématuré
feladvány	(<i>sakkszerzés</i>) problème <i>m</i> ; egyváltozatos ~ problème monovariant; elődös ~ problème anticipé; ép ~ problème correct; fenyegetéses ~ problème à menace; heterodox ~ problème d'échecs hétérodoxe; hibás ~ problème incorrect <i>v.</i> démoli; lépéskenyszeres ~ problème à blocus <i>v.</i> à zugzwang; ortodox ~ problème d'échecs orthodoxe; (<i>tündérsakk</i>) sorozatlépő ~ problème de série; többleléses ~ multi-coups <i>m</i> ; meredith ~ problème méredith; visszaelemzéses ~ problème rétrograde
feladvány- <i>mn</i>	problémistique <i>a</i>
feladványműszó	terme <i>m</i> problémistique
feladványszerzés	composition <i>f</i> des problèmes
feladványszerző	problémiste <i>m</i>
feláldoz	sacrifier
félbeszakítás	ajournement <i>m</i>
felcserélés	interversión <i>f</i>
felfed	découvrir; démasquer (<i>álcazást megszüntet</i>); ~ egy bábot découv-

	rir v. démasquer une pièce
felfedés	découverte <i>f</i>
félkötés	demi-clouage <i>m</i> ; előzetes ~ demi-clouage par anticipation
féllépés	demi-coup <i>m</i> ; coup <i>m</i> simple
felold	déclouer
feloldás	déclouage <i>m</i> ; előzetes ~ pré-déclouage <i>m</i> ; déclouage par anticipation
felszabadítás	dégagement <i>m</i> ; vonal ~a dégagement de ligne
feltétel	condition <i>f</i>
félüteg	demi-batterie <i>f</i> (<i>helytelenül</i> semi-batterie <i>f</i>)
fenyegget	menacer
fenyegetés	menace <i>f</i> ; csendes ~ menace lente; (<i>sakkszerzés</i>) kurta ~ menace courte; tematikus ~ menace thématique; védhetetlen ~ menace imparable
fianchetto	fianchetto <i>m</i> (<i>futó szárnyra fejlesztése</i>)
FIDE	FIDE <i>f</i> (<i>Fédération internationale des Echecs</i>)
FIDE-mester	maître <i>m</i> FIDE; női ~ maître <i>m</i> FIDE féminin
figura	figure <i>f</i>
fog	contrôler; ~ ja a mezőt contrôler la case
folytatás	continuation <i>f</i> ; reprise <i>f</i> ; suite <i>f</i> ; függőjátzsma ~a reprise <i>f</i> d'une partie ajournée
forduló	ronde <i>f</i> ; tour <i>m</i>
fölény	supériorité <i>f</i> ; anyagi ~ supériorité de matériel
főterv	(<i>sakkszerzés</i>) plan <i>m</i> principal (<i>logikai feladványoknál</i>)
főváltozat	variante <i>f</i> principale
futár biz.	= <i>futó</i>
futárjáték biz.	= <i>futójáték</i>
futó	fou <i>m</i> ; jó ~ bon fou; királyoldali v. királyszárnyai ~ fou côté roi; különböző színű ~k fous sur couleurs différentes; rossz ~ mauvais fou; sötét mezejű ~ fou sur cases noires; szárnyra fejlődött ~ fou en fianchetto; vezéroidali v. vezérszárnyai ~ fou côté dame; világos mezejű ~ fou sur cases blanches
futócsel	gambit <i>m</i> du fou
futógyalog	pion <i>m</i> fou
futójáték	partie <i>f</i> du fou
futópár	paire <i>f</i> de fous
futóvonal	(<i>sakkszerzés</i>) ligne <i>f</i> du fou
függőben hagy	ajourner; ~ ja a játszmát ajourner la partie
függőben hagyás	ajournement <i>m</i>
függőjátzsma	partie <i>f</i> ajournée
függőzés	ajournement <i>m</i>
függőzik	ajourner
gondolat	idée <i>f</i>
Grünfeld-védelem	défense <i>f</i> Grünfeld
gyalog	pion <i>m</i> ; blokált ~ pion bloqué; (<i>tündérsakk</i>) berolina ~ pion Bérolina; dupla ~ pions doublés; előretolt v. előrenyomult ~ pion avancé; félig szabad ~ pion à demi passé; gyenge ~ pion faible; hármás ~ pions triplés; izolált ~ pion isolé; kettős ~ pions doublés; kölcsönösen rögzített ~ok pion mur; középső ~ pion central; lógó ~ok pions en l'aire; pions pendants v. suspendus;

	összekötött ~ok pions liés; rögzített ~ pion bloqué; (<i>tündérsakk</i>) semleges ~ pion neutre; sötét ~ pion noir; szélső ~ pion de la bande; tripla ~ pions triplés; védett ~ pion soutenu (<i>gyaloggal védett</i>); világos ~ pion blanc; visszamaradt ~ pion arriéré; (túl) sok ~ot tartalmazó pionneux, -euse <i>a (feladvány)</i>
gyalogátalakulás	promotion <i>f</i>
gyalogátváltozás	promotion <i>f</i>
gyalogbevétel	promotion <i>f</i>
gyalogcentrum	centre <i>m</i> de pions
gyaloghátrány	handicap <i>m</i> d'un pion de moins
gyaloglánc	chaîne <i>f</i> de pions
gyaloglépés	coup <i>m</i> de pion; pas <i>m</i>
gyalogmentes	aristocratique <i>a (feladvány)</i>
gyalogos biz.	pion <i>m</i> ; biz. fantassin <i>m</i>
gyalogroham	marée <i>f</i> de pions
gyalogszerkezet	structure <i>f</i> des pions
gyalogtöbblet	majorité <i>f</i> de pions (<i>a tábla valamelyik oldalán</i>); vezérszárny ~ majorité <i>f</i> à l'aile dame
gyalogvadászat	chasse <i>f</i> aux pions
gyalogvégjáték	finale <i>f</i> de pions
gyalogvesztés	perte <i>f</i> d'un pion
gyalogvilla	fourchette <i>f</i> de pion
gyengeség	faiblesse <i>f</i>
gyengítés	affaiblissement <i>m</i>
gyengülés	affaiblissement <i>m</i>
gyorsfejtő	solutionniste <i>m</i>
győzelem	victoire <i>f</i>
győztes	vainqueur <i>m</i>
hadisakk	= <i>kriegspiel</i>
halmozás	accumulation <i>f</i> ; előnyök ~a accumulation des avantages
háló	réseau <i>m</i>
harmadkötés	tiers-clouage <i>m</i>
háromszögelés	triangulation <i>f</i>
hasogatás	(<i>sakkszerzés</i>) correction <i>f</i> ; reciprok ~ correction réciproque
hatás	effet <i>m</i>
hatóerő-áldozat	(<i>sakkszerzés</i>) contre-dégagement <i>m</i> Loyd
hatókör	portée <i>f</i> ; rayon <i>m</i> d'action
hatósugár	rayon <i>m</i> d'action
hatótávolság	portée <i>f</i> ; rayon <i>m</i>
hátrány	infériorité <i>f</i> ; désavantage <i>m</i> ; ~ban van être en infériorité; anyagi ~ déficit <i>m</i> matériel
hely	place <i>f</i> ; a gyalog kiindulási ~e case <i>f</i> du pion; (<i>sakkszerzés</i>) szabad ~ case de fuite (du roi); fuite <i>f</i> ; mattválasz nélküli szabad ~ fuite non pourvue; kilépés a szabad ~re fuite royale; szabad ~et ad donner la fuite; szabad ~et elvesz supprimer la fuite; ~et zár autobloquer (<i>saját királyának</i>)
helycsere	échange <i>m</i> de places
helyesbítés	correction <i>f</i>
helyezés	(<i>sakkszerzés</i>) récompense <i>f (feladványversenyen)</i>
helyezetlen	(<i>sakkszerzés</i>) non récompensé, -e

helyezett	(<i>sakkszerzés</i>) récompensé, -e; ~ feladványok (listája) palmarès <i>m</i>
helyzárás	(<i>sakkszerzés</i>) autoblocage <i>m</i> ; auto-obstruction <i>f</i> ; obstruction <i>f</i> royale; blocage <i>m</i> (sur case de fuite); előzetes ~ pré-autoblocage <i>m</i>
helyzet	position <i>f</i> ; situation <i>f</i>
hengersakk	(<i>tündérsakk</i>) échecs <i>m pl</i> cylindriques; cylindrique <i>m</i> ; vízszintes ~ cylindrique horizontale; függőleges ~ cylindrique verticale; kétirányú ~ torique <i>m</i>
hengersakktábla	(<i>tündérsakk</i>) échiquier <i>m</i> cylindrique
heterodox	hétérodoxe <i>a</i>
hiba	défaut <i>m</i> ; erreur <i>f</i> ; (<i>sakkszerzés</i>) szerkezeti ~ défaut de construction
huszár	cavalier <i>m</i>
huszárelőny	avantage <i>m</i> du cavalier; világosnak ~e van les blancs ont un cavalier de plus
huszárgyalog	pion <i>m</i> cavalier
huszárjáték	hármás ~ partie <i>f</i> des trois cavaliers; kettős ~ défense <i>f</i> v. partie des deux cavaliers; négyes ~ partie des quatre cavaliers
huszárkerék	rosace <i>f</i> du cavalier (<i>a huszár által egy lépésben elérhető nyolc mező, illetve az ezen alapuló feladványtéma</i>)
huszárvilla	fourchette <i>f</i> de cavalier
idő	temps <i>m</i> ; felhasznált ~ temps utilisé; gondolkodási ~ temps de réflexion; felszólamlási ~ délai <i>m</i> d'homologation (<i>szerzőverseny bírói jelentésében foglaltakkal szemben</i>)
időellenőrzés	contrôle <i>m</i> de temps
időelőny	avantage <i>m</i> de temps
időnyeres	gain <i>m</i> de temps
időtúllépés	dépassement <i>m</i> du temps
idővesztés	perte <i>f</i> de temps
időzavar	zeitnot <i>m</i>
igazít	adouber; ~ ok! j'adoube! (<i>bejelentés báb nem lépés szándékával történő érintésekor</i>)
ikermatt	mat <i>m</i> écho
ír	noter; ~ ja a lépéseket noter les coups
írás	notation <i>f</i>
ismétlés	répétition <i>f</i>
izolál	isoler
izolált	isolé, -e <i>a</i>
játék	jeu <i>m</i> ; partie <i>f</i> ; bécsi ~ partie viennoise (<i>megnyitás</i>); (<i>sakkszerzés</i>) látszólagos ~ jeu apparent; levelezési ~ jeu par correspondance; (<i>sakkszerzés</i>) megetvesztő ~ jeu d'essai; tábla nélküli ~ jeu sans voir; jeu à l'aveugle; (<i>sakkszerzés</i>) tényleges ~ jeu réel; az ellenfél ~a jeu de l'adversaire
játékerő	force <i>f</i> échiquéenne
játékkészlet	jeu <i>m</i>
játékos	joueur <i>m</i> ; kezdő ~ joueur en premier; levelezési ~ joueur d'échecs par correspondance; női ~ joueuse <i>f</i>
játékstílus	style <i>m</i> de jeu
játszik	jouer; órával ~ jouer à la pendule
játszma	match <i>m</i> ; partie <i>f</i> ; barátságos ~ partie libre; döntetlen ~ partie

	nulle; match nul; előnyadásos ~ partie à avantage; könnyű ~ partie légère; miniatur ~ partie miniature; ötperces ~ partie de cinq minutes; rapid ~ partie rapide v. semi-rapide; rövid ~ partie courte; tanácskozási ~ partie en collaboration v. en consultation
játszmajegyzés	notation <i>f</i> de la partie; notation des coups
játszmalap	feuille <i>f</i> de partie
játszmanyerés	gain <i>m</i> de partie
javítás	amélioration <i>f</i> ; correction <i>f</i>
jegyez	noter
jegyzés	notation <i>f</i> ; lépések ~e notation des coups
jel	code <i>m</i> ; signe <i>m</i> ; symbole <i>m</i> ; egyezményes ~ signe conventionnel
jelent	annoncer; mattot ~ annoncer un mat
jelölés	code <i>m</i> ; mezők ~e coordonnées <i>f pl</i> des cases
jelvényfeladvány	(<i>sakkszerzés</i>) problème <i>m</i> figuratif v. symbolique
jelzés	notation <i>f</i> ; algebrai ~ notation algébrique; rövidített algebrai ~ notation algébrique abrégée
károsodás	dommage <i>m</i> ; effet <i>m</i> nuisible
kényszerít	forcer
kényszerlépés	coup <i>m</i> forcé
kép	tableau <i>m</i>
képzés	création <i>f</i> ; szabadgyalog ~e création d'un pion passé
keresztkötés	clouage <i>m</i> en croix
keresztcsakk	échec <i>m</i> croisé (<i>sakkszerzésben</i>)
készlet	(<i>tábla és bábok</i>) échiquier <i>m</i> ; jeu <i>m</i> (d'échecs); (<i>bábok</i>) jeu <i>m</i>
kétszínű	bicolore <i>a</i>
kettőzés	doublement <i>m</i>
kezdeményezés	initiative <i>f</i>
kezdő	débutant <i>m</i> ; novice <i>m</i>
kezdőállás	position <i>f</i> de départ; position originelle (<i>játszmaé</i>)
kifejezés	terme <i>m</i>
kifejleszt	développer; ~i a bábjait développer ses pièces
kihasznál	exploiter
kihívó	challenger <i>m</i> (<i>világbajnoki döntőt játszó világbajnokjelölt</i>)
kiindulóállás	position <i>f</i> initiale; position originelle (<i>játszmaé</i>)
király	roi <i>m</i> ; biz. monarque <i>m</i> ; egyedül álló ~ roi dépouillé; gyalogokkal nem védett ~ roi dénudé; (<i>tündérsakk</i>) kétéltű ~ roi réflecteur; középen maradt ~ roi resté au centre; magányos ~ roi dépouillé; (<i>tündérsakk</i>) mágikus ~ roi magique; nosztalgikus ~ roi nostalgique; próteuszi ~ roi Protée; szíami ~ok rois siamois; ~ biztonságba helyezése mise <i>f</i> en sécurité du roi; ~ környezete champ <i>m</i> royal
király-, királyi	royal, -e <i>a</i>
királyállás	roque <i>m</i> ; meggyengült ~ roque affaibli
királybástya	tour <i>f</i> roi
királycsel	gambit <i>m</i> du roi; elfogadott ~ gambit du roi accepté; elhárított ~ gambit du roi refusé
királycsillag	(<i>sakkszerzés</i>) fuites <i>f pl</i> (du roi) en étoiles
királyfutó	fou <i>m</i> roi
királyfutócsel	gambit <i>m</i> du fou
királygyalog	pion <i>m</i> roi

királyhuszár	cavalier <i>m</i> roi
királykereszt	fuites <i>f pl</i> (du roi) en croix
királynő <i>v.</i> királyné	dame <i>f</i> ; <i>biz.</i> reine <i>f</i>
<i>biz.</i>	côté <i>m</i> roi; aile <i>f</i> roi
királyoldal	aile <i>f</i> roi; côté <i>m</i> roi
királyszárny	batterie <i>f</i> royale
királyüteg	promenade <i>f</i> du roi; randonnée <i>f</i> du roi
királyvándorlás	sous-promotion <i>f</i>
kistiszt-átalakulás	évacuation <i>f</i> ; mező ~e évacuation de case
kiürítés	capturer; prendre
kiüt	faire prendre
kiüttet	parer; ~i a fenyegetést parer la menace; ~i a sakkot parer l'échec
kivéd	(<i>sakkszerzés</i>) pièce <i>f</i> de construction
kochbáb	combinaison <i>f</i> ; rejtett ~ combinaison cachée
kombináció	championnat <i>m</i> individuel du continent ; ifjúsági ~ championnat
kontinensbajnokság	junior du continent; női ~ championnat féminin du continent
	compétition <i>f v.</i> tournoi <i>m</i> toutes rondes
körmérvkőzés	clouer
köt	clouage <i>m</i> ; abszolút ~ clouage absolu
kötés	(<i>sakkszerzés</i>) énoncé <i>m</i> (<i>feladványé</i>)
követelmény	interposer
közbehúz	interposer
közbelép	partie <i>f</i> du centre
középcsel	pion <i>m</i> central <i>v.</i> du centre; izolált ~ pion central isolé
középgyalog	milieu <i>m</i> de partie <i>v.</i> de jeu (<i>játszmarész</i>)
középjáték	kriegspiel <i>m</i> (<i>három táblán, döntőbíró közvetítésével játszott sakk-</i>
kriegspiel	<i>játék és az ennek megfelelő feladványműfaj</i>)
	(<i>sakkszerzés</i>) = kulcslépés
kules	(<i>sakkszerzés</i>) clé <i>f</i> ; adó-vevő ~ clé give and take; három szabad
kulcslépés	helyet adó ~ clé tri-ampliative; helyadó ~ clé ampliative; helyvevő
	~ clé désampliative; két szabad helyet adó ~ clé bi-ampliative;
	sakkos ~ clé d'échec; szabad helyet adó ~ clé ampliative
lap	feuille <i>f</i>
Larsen-megnyitás	ouverture <i>f</i> Larsen
Lasker-változat	variante <i>f</i> Lasker
lecserél	échanger
lecserélés	échange <i>m</i>
legyőzött	vaincu, -e <i>a</i>
leköt	clouer
lekötés	clouage <i>m</i> ; előzetes ~ pré-clouage <i>m</i> , clouage par anticipation; tel-
	jes ~ clouage absolu; újbolli ~ reclouage <i>m</i>
lekötött	cloué, -e <i>a</i>
lép	jouer; bouger; marcher; déplacer (<i>bábbal</i>); se déplacer (<i>báb</i>); hát-
	rafelé ~ reculer; a gyalogok nem ~hetnek hátrafelé les pions ne
	peuvent pas reculer; világos/sötét ~ trait <i>m</i> aux blancs/noirs, aux
	blancs/noirs de jouer (<i>ábra alatt</i>)
lépés	coup <i>m</i> ; déplacement <i>m</i> ; antikritikus/átjövő ~ coup anticritique;
	átmenő ~ traversée <i>f</i> , coup critique; csendes ~ coup tranquille;
	felszabadító ~ coup de libération; gyenge ~ coup faible; kétes
	értékű ~ coup de valeur douteuse; közbeiktatott ~ coup inter-

	médiaire; kritikus ~ traversée <i>f</i> , coup critique; megett ~ coup joué; szabályos ~ coup légal; szabálytalan ~ coup illégal <i>v.</i> irrégulier; (<i>sakkszerzés</i>) tematikus ~ coup thématique; tetszőleges ~ coup arbitraire; várakozó ~ coup d'attente; a ~ joga trait <i>m</i> ; ~ en van , ~ re következik avoir le trait; írja a ~eket noter les coups; megteszi a ~t exécuter le coup
lépéscsere	interversio <i>n f</i> de coups
lépésismétlés	répétitio <i>n f</i> de coups
lépéskényszer	zugzwang <i>m</i> ; (<i>sakkszerzés</i>) blocus <i>m</i>
lépéssorozat	suite <i>f</i> de coups
lesőbáb	pièce <i>f</i> masquée
létesítés	création <i>f</i>
leüt	capturer; prendre
ló biz.	cavalier <i>m</i>
loyd	(<i>sakkszerzés</i>) contre-dégagement <i>m</i> Loyd
madrasi	(<i>tündérsakk</i>) échecs <i>m pl</i> Madrasi; (<i>jelzőként</i>) Madrasi
másmatt	(<i>sakkszerzés</i>) mat <i>m</i> changé
másodhúzó (sötét)	joueur <i>m</i> en second
másvédelem	(<i>sakkszerzés</i>) parade <i>f</i> changée
mat	mat <i>m</i> ; fojtott ~ mat étouffé <i>v.</i> à l'étouffé; (<i>sakkszerzés</i>) gazdaságos ~ mat économique; ideál ~ mat (miroir) parfait; (<i>sakkszerzés</i>) kurta ~ mat court; távlépő ~ mat maximum (<i>távlépő feladvány</i>); tiszta ~ mat pur; ~ három lépésben mat en trois coups; ~ két bástyával mat des deux tours; ~ két lépésben mat en deux coups; ~ ot ad donner mat, mater; ~ ot ad vkinek faire <i>q</i> mat; be-mondja a ~ot annoncer le mat; ~ ot jelent annoncer le mat; ~ ot kap être mat; két lépésben ~ot ad faire mat en deux coups; a fenyegetés ~ja mat-menace <i>m</i>
matfeladvány	mat <i>m</i> (direct); kétlépéses ~ mat en deux coups; háromlépéses ~ mat en trois coups
mattháló	réseau <i>m</i> de mat; ~ t szó tisser un réseau de mat
matthelyzet	situation <i>f</i> de mat
matkép	tableau <i>m</i> de mat
mattol	mater; donner mat
Max Lange-támadás	<i>attaque f</i> Max Lange
meccsverseny	<i>tournoi-match m</i>
megcserélés	interversio <i>n f</i>
megdönt	démolir
megdöntés	(<i>sakkszerzés</i>) démolition <i>f</i> (<i>megfejtésé</i>); réfutation <i>f</i> (<i>megettésé</i>)
megdöntött	démoli, -e <i>a</i>
megfejtés	solution <i>f</i>
megfejthetetlen	insoluble <i>a</i>
megfejthetatlenség	insolubilité <i>f</i>
megfog	prendre le contrôle; ~ ja a d6 mezőt prendre le contrôle de case d6
meggyengít	affaiblir
meggyengítés	affaiblissement <i>m</i>
meggyengül	s'affaiblir
meggyengülés	affaiblissement <i>m</i>
megmattol vkit	faire <i>q</i> mat

megnyer	gagner; ~i a játszmát gagner la partie
megnyitás	1. début <i>m</i> (de partie); ouverture <i>f</i> (<i>játszmarész</i>); partie <i>f</i> ; angol ~ ouverture anglaise; bécsi ~ partie viennoise; elméleti ~ ouverture théorique; félig nyílt ~ partie semi-ouverte; holland ~ ouverture Bird; katalán ~ ouverture catalane; nyílt ~ début ouvert, partie ouverte; olasz ~ partie italienne; orangután ~ ouverture de l'orang-outang; orosz ~ défense <i>f</i> Petrov; skót ~ partie écossaise; spanyol ~ partie espagnole; szabálytalan ~ ouverture irrégulière; szárnyi ~ ouverture Larsen; vezérgyalog ~ partie du pion dame; zárt ~ début fermé, ouverture <i>v.</i> partie fermée; 2. ouverture <i>f</i> (<i>vonale</i>); vonal ~a ouverture <i>f</i> de ligne
megnyitáselmélet	théorie <i>f</i> des ouvertures
megoldás	solution <i>f</i>
megoldhatatlan	insoluble <i>a</i>
megoldhatatlanság	insolubilité <i>f</i>
megsemmisítés	(<i>sakkszerzés</i>) annihilation <i>f</i>
megszerzés	conquête <i>f</i> ; obtention <i>f</i> ; a hetedik sor ~ conquête <i>f</i> de la septième rangée
megtévesztés	(<i>sakkszerzés</i>) essai <i>m</i> ; jeu <i>m</i> d'essai; tematikus ~ essai thématique
megtol	pousser; ~ egy gyalogot pousser un pion
megtolás	poussée <i>f</i> ; visszamaradt gyalog ~a poussée du pion arriéré
megvéd	protéger
mellékmegfejtés	démolition <i>f</i>
mellékmegfejtéses	démoli, -e
mellékváltozat	variante <i>f</i> secondaire
menetmód	marche <i>f</i> ; bábok ~ja marche des pièces
meredith	mérédith <i>m</i> (8-12 <i>bábos feladvány</i>)
mester	maître <i>m</i> ; nemzetközi ~ maître international; nemzetközi gyorsfejtő ~ maître international de solution; nemzetközi levelezési ~ maître international du jeu par correspondance; nemzetközi sakk-szerző ~ maître international de la composition échiquéenne; női nemzetközi ~ maître international féminin; tiszteletbeli ~ maître honoraire
metszőpont	point <i>m</i> d'intersection
mező	case <i>f</i> ; alapállásbeli ~ case de départ; case d'origine; átalakulási/átváltozási ~ case de promotion; érkezési ~ case d'arrivée; erős ~ case forte; fehér ~ case blanche; fekete ~ case noire; gyenge ~ case faible; kiindulási ~ case de départ, (<i>feladványban</i>) case d'origine; közbeeső/közbenső ~ case intermédiaire; középső ~ case centrale; kritikus ~ case critique; megfelelő ~k cases conjuguées; sötét ~ case noire; szabad ~ case libre; (<i>tündérsakk</i>) újjászületési ~ case de renaissance, case de retour; üres ~ case vide; világos ~ case blanche; (<i>tündérsakk</i>) visszatérési ~ case de retour
mezőnyitás	évacuation <i>f</i> de case; déblocage <i>m</i>
mezőzárás	obstruction <i>f</i>
miniatűr fn	miniature <i>f</i> (<i>legfeljebb hétbábos feladvány</i>)
minorátalakulás	sous-promotion <i>f</i>
minoritástámadás	attaque <i>f</i> de minorité
minőség	qualité <i>f</i> ; ~et ad donner la qualité; ~et áldoz sacrifier la qualité; ~et nyer gagner la qualité

minőségáldozat	sacrifice <i>m</i> de qualité; pozíció ~ sacrifice de qualité positionnel
minőségelőny	avantage <i>m</i> de la qualité
minőségnyerés	gain <i>m</i> de la qualité
minőségvesztés	perte <i>f</i> de la qualité
mintamatt	(<i>sakkszerzés</i>) mat <i>m</i> modèle; lekötéses ~ mat modèle par clouage
mozzanat	(<i>sakkszerzés</i>) effet <i>m</i> ; duálelhárító ~ effet anti-dual; hasznos ~ effet utile; káros ~ effet nuisible
mű	(<i>sakkszerzés</i>) œuvre <i>f</i> ; helyezett v. kitüntetett ~ œuvre récompensée
műfaj	(<i>sakkszerzés</i>) genre <i>m</i>
műszó	terme <i>m</i>
nagyátló	grande diagonale
nagymester	grand maître <i>m</i> ; gyorsfejtő ~ grand maître de solution; nemzetközi ~ grand maître international; női nemzetközi ~ grand maître international féminin; <i>lásd még mester</i>
négyhuszárjáték	partie <i>f</i> des quatre cavaliers
négyzet	carré <i>m</i> ; átalakulási ~ carré <i>m</i> du pion
négyzetszabály	règle <i>f</i> de carré
Nemzetközi Sakkszövetség	Fédération <i>f</i> internationale des Echecs, FIDE <i>f</i>
Nimzovics-védelem	défense <i>f</i> Nimzovitch du pion roi
norma	norme <i>f</i> ; nagymesteri ~ norme de grand maître; nemzetközi mesteri ~ norme de maître international
nullaállás	(<i>sakkszerzés</i>) zéroposition <i>f</i>
nyer	gagner; játszmát ~ gagner une partie; vezért ~ gagner la dame; bástyát ~ gagner une tour
nyerés	gain <i>m</i>
nyerőállás	position <i>f</i> gagnante
nyílt	ouvert, -e <i>a</i> ; ~ megnyitás début ouvert; ~ vonalt ligne ouverte
nyit	ouvrir; vonalt ~ ouvrir la ligne, (<i>bábnak</i>) désintercepter
nyitóbáb	pièce <i>f</i> de tête; pièce masquante; üteg ~ ja pièce de tête de batterie, pièce «tête» de batterie
nyitott	ouvert, -e <i>a</i>
oldal	côté <i>m</i> ; aile <i>f</i>
open	open <i>m</i> ; tournoi <i>m</i> open
opponál	prendre l'opposition; <i>lásd még oppozíció</i>
oppozíció	opposition <i>f</i> ; távoli ~ opposition éloignée; ~ ba lép prendre l'opposition; ~ ban van v. övé az ~ posséder l'opposition; megszerzi az ~ t prendre l'opposition; <i>lásd még szembenállás</i>
óra	pendule <i>f</i>
oroszlán	(<i>tündérsakk</i>) lion <i>m</i>
oszlop	colonne <i>f</i> ; verticale <i>f</i>
önfeloldás	auto-déclouage <i>m</i>
önkötés	auto-clouage <i>m</i>
önmatt	(<i>sakkszerzés</i>) mat <i>m</i> inverse; távlépő ~ mat inverse maximum
önpatt	(<i>sakkszerzés</i>) pat <i>m</i> inverse
önsakk	auto-échec <i>m</i>
öntorlasz	auto-obstruction <i>f</i>
önvonalzárás	auto-interception <i>f</i> ; interférence <i>f</i> unicolore; előzetes ~ pré-interception <i>f</i>

őrszemsakk	(<i>tündérsakk</i>) échecs <i>m pl</i> Sentinelles
pancser, paccser	mazette <i>f</i>
pár	paire <i>f</i>
paraszt <i>biz.</i>	pion <i>m</i> ; <i>biz.</i> fantassin <i>m</i>
párosítás	appariement <i>m</i>
párosmérkőzés	match <i>m</i> ; helyosztó ~ match de barrage v. de départage; világbajnoki ~ match des candidats
parti	partie <i>f</i>
partner	partenaire <i>m</i> (<i>ellenfél értelemben pontosabb az adversaire m</i>)
patt	pat <i>m</i>
patthelyzet	situation <i>f</i> de pat
Philidor-védelem	défense <i>f</i> Philidor
Pirc-védelem	défense <i>f</i> Pirc
pont	point <i>m</i> ; fél ~ demi-point <i>m</i> ; gyenge ~ point faible
pontozás	classement <i>m</i>
Ponziani-megnyitás	ouverture <i>f</i> Ponziani
pór <i>biz.</i>	pion <i>m</i>
pótterv	(<i>sakkszerzés</i>) avant-plan <i>m</i> (<i>logikai feladványoknál</i>)
pozíció	position <i>f</i>
pozíció-, pozíciós	positionnel, -elle <i>a</i>
pozíciójáték	jeu <i>m</i> de position
pozíciójátékos	joueur <i>m</i> positionnel
próbajáték	(<i>sakkszerzés</i>) essai <i>m</i> , jeu <i>m</i> d'essai
Ragozin-védelem	défense <i>f</i> Ragozine
rangsorolás	classement <i>m</i>
rátétel	attraction <i>f</i> ; rejet <i>m</i>
Rauzer-támadás	attaque <i>f</i> Rauser
reflexmatt	(<i>tündérsakk</i>) mat <i>m</i> réflexe
reflexpatt	(<i>tündérsakk</i>) pat <i>m</i> réflexe
reformsakk	échecs <i>m pl</i> bicaptures
rekord	record <i>m</i> ; abszolút ~ record maximum absolu
remi(s) <i>biz.</i>	match <i>m</i> nul
remizik <i>biz.</i>	annuler
rendszer	système <i>m</i> ; Buchholz-féle számítási ~ système Buchholz; Berger-Sonneborn-féle pontértékelési ~ système de départage Sonneborn-Berger; svájci ~ système suisse (<i>versenyrendezési rendszer</i>)
részcel	but <i>m</i> intermédiaire
Réti-megnyitás	ouverture <i>f</i> Réti
rögzített	bloqué, -e <i>a</i>
sakk	1. (<i>sakkjáték</i>) échecs <i>m pl</i> ; (<i>tündérsakk</i>) andernachi ~ échecs d'Andernach; francia ~ échecs à qui perd gagne; háromdimenziós ~ échecs à trois dimensions; időellenőrzéses ~ échecs à la pendule; kockadobásos ~ échecs aux dés; levelezési ~ échecs par correspondance; (<i>tündérsakk</i>) madrasi ~ échecs Madrasi; (<i>tündérsakk</i>) marseilles-i ~ échecs à coups doubles; échecs marseillais; (<i>tündérsakk</i>) sakkmentes ~ échecs sans échec; tábla melletti ~ échecs à la pendule; (<i>tündérsakk</i>) távlépő ~ échecs maximum; (<i>tündérsakk</i>) ütésmentes ~ échecs sans prises; 2. (<i>a király megtámadása</i>) échec <i>m</i> ; felfedett ~ échec à la découverte; kettős ~ échec double; örökös ~ échec perpétuel; ~ a királynak échec au

	roi; ~ és matt échec et mat <i>m</i> ; ~ ban van <i>v.</i> áll , ~ ja van être (en) échec; ~ ot ad <i>vkinek</i> donner <i>v.</i> faire échec à <i>q</i> ; közbehúzással védi a ~ot couvrir l'échec; védi a ~ot parer l'échec; 3. (<i>sakk-készlet</i>) échecs <i>m pl</i> ; jeu d'échecs; échiquier <i>m</i>
sakkasztal	table <i>f</i> d'échecs
sakkbáb	= <i>sakkfigura</i>
sakkbarát	échéphile <i>m</i>
sakkegylet	club <i>m</i> d'échecs
sakkeszme	idée <i>f</i> échiquéenne
sakkfeladvány	problème <i>m</i> d'échecs
sakkfigura	pièce <i>f</i> d'échecs
sakkgondolat	idée <i>f</i> échiquéenne
sakkjáték	échecs <i>m pl</i> ; jeu <i>m</i> des <i>v.</i> d'échecs
sakkjátékos	joueur <i>m</i> d'échecs
sakkjátszma	partie <i>f</i> d'échecs
sakk-készlet	échecs <i>m pl</i> ; jeu <i>m</i> des <i>v.</i> d'échecs; échiquier <i>m</i> ; Staunton-típusú ~ échiquier de type Staunton
sakk-klub	= <i>sakkegylet</i>
sakk-matt	échec <i>m</i> et mat <i>m</i> ; ~ ja van être échec et mat
sakkóra	pendule <i>f</i> d'échecs
sakkozás	jeu <i>m</i> des <i>v.</i> d'échecs; vakok és csökkentlátók ~a jeu <i>m</i> des aveugles
sakkozik	jouer aux échecs
sakkozó	joueur <i>m</i> d'échecs; échéphile <i>m</i> ; levelezési ~ joueur d'échecs par correspondance; siketnéma ~ joueur sourd-muet; vak ~ joueur aveugle
sakkparti	partie <i>f</i> d'échecs
sakk-sekk	échec <i>m</i> au roi et à la dame
sakkszerzemény	composition <i>f</i> d'échecs
sakkszerzés	composition <i>f</i> (d'échecs); composition échiquéenne
sakkszerző	compositeur <i>m</i> (d'échecs); problémiste <i>m</i>
sakkszerzőverseny	tournoi <i>m</i> de composition
sakkszimultán	simultanée <i>f</i> ; séance <i>f</i> de (parties) simultanées
sakkszövetség	fédération <i>f</i> des échecs; Nemzetközi Sakkszövetség FIDE <i>f</i> , Fédération internationale des Echecs
sakktábla	échiquier <i>m</i>
sakkversenyző	joueur <i>m</i> d'échecs
sánc	roque <i>m</i> ; hosszú ~ grand roque; királyoldali ~ roque (du) côté roi; rövid ~ petit roque; vezéroidali ~ roque (du) côté dame
sáncállás	roque <i>m</i> ; bouclier <i>m</i> du roque; meggyengült ~ roque affaibli
sáncol	roquer; hosszú oldalra ~ roquer avec la tour dame; királyoldalra <i>v.</i> királybástyával ~ roquer avec la tour roi; rövid oldalra ~ roquer avec la tour roi; vezéroidalra <i>v.</i> vezérbástyával ~ roquer avec la tour dame
sáncolás	roque <i>m</i> ; ellenkező <i>v.</i> ellentétes oldali ~ roques dissymétriques <i>v.</i> hétérogènes <i>v.</i> (de côtés) opposés; királyoldali ~ roque (du) côté roi; vezéroidali ~ roque (du) côté dame; ~ t elront <i>v.</i> lehetetlenné tesz déroquer
sarok	coin <i>m</i>
sarokmező	coin <i>m</i> ; case <i>f</i> angulaire

sáska	(tündérsakk) locuste <i>f</i>
satrandzs	schatrengi <i>m</i> ; chatrandj <i>m</i> (a sakk ősi iráni formája, arab kiejtés-sel)
satrang	chatrang <i>m</i> (a sakk ősi iráni formája)
segítőmatt	(sakkszerzés) mat <i>m</i> aidé; duplex ~ mat aidé de Graz
segítőpatt	(sakkszerzés) pat <i>m</i> aidé; kölcsönös ~ pat aidé double; sorozatlépő ~ pat aidé de série
sekk <i>biz.</i>	<i>biz.</i> échec <i>m</i> à la dame <i>v.</i> à la reine
Siers-üteg	batterie <i>f</i> de Siers
snelljátékos	blitzeur <i>m</i>
snelljátszma	blitz <i>m</i> ; partie <i>f</i> éclair
sor	horizontale <i>f</i> ; ligne <i>f</i> horizontale; rangée <i>f</i> ; traverse <i>f</i> ; első ~ première rangée; hetedik ~ septième rangée; nyolcadik ~ huitième rangée; szélső ~ bande <i>f</i> ; bord <i>m</i> de l'échiquier; utolsó ~ rangée dernière; rangée de promotion; utolsó előtti ~ avant-dernière rangée (sakkszerzés) de série; ~ matt(feladvány) mat <i>m</i> de série
sorozatlépő	noirs <i>m pl</i> (a játékos, a tábor); ~ nyer les noirs gagnent
sötét <i>fn</i>	noir, -e <i>a</i>
sötét <i>mn</i>	
Staunton-csel	gambit <i>m</i> Staunton
stílus	style <i>m</i> ; (sakkszerzés) cseh ~ style bohémien
stratégia	stratégie <i>f</i>
susztermatt	mat <i>m</i> du berger
switchback	switchback <i>m</i>
szabad	exempt, -e (szabadnapos a versenyen)
szabadgyalog	pion <i>m</i> passé; összekötött ~ok pions passés et liés; védett ~ pion passé défendu
szabadmatt	= <i>segítőmatt</i>
szabadnapos	exempt, -e (versenyen)
szabadpatt	= <i>segítőpatt</i>
szabály	règle <i>f</i>
szabálykönyv	code <i>m</i>
szabályos	légal, -e <i>a</i> (állás)
szabályosság	légalité <i>f</i>
szabálytalan	illégal, -e <i>a</i>
szabálytalanság	illégalité <i>f</i> ; irrégularité <i>f</i>
szakkifejezés	terme <i>m</i>
szalonremi	match <i>m</i> nul de salon
szárny	aile <i>f</i> ; côté <i>m</i>
szelep	(sakkszerzés) valve <i>f</i> ; kettős ~ bi-valve <i>f</i>
szembenállás	opposition <i>f</i> ; átlós ~ opposition diagonale (átmeneti szembenállás); közeli ~ opposition immédiate; távoli ~ opposition éloignée; lásd még <i>oppozíció</i>
szépségdíj	prix <i>m</i> de beauté
szerez	obtenir; anyagi előnyt ~ gagner du matériel; előnyt ~ obtenir un avantage
szerkesztés	(sakkszerzés) construction <i>f</i>
szerkezet	structure <i>f</i> ; (sakkszerzés) construction <i>f</i>
szerzés	obtention <i>f</i>
szerző	compositeur <i>m</i>
szerzőverseny	tournoi <i>m</i> de composition; concours <i>m</i> de composition

szimmetriaközpont	centre <i>m</i> de symétrie
szimultán	simultanée <i>f</i> ; séance <i>f</i> de (parties) simultanées; időellenőrzés ~ simultanée à la pendule; ~ t adó simultanéiste <i>m</i>
szimultánjátzsma	partie <i>f</i> simultanée
szimultánozó	simultanéiste <i>m</i>
szín	couleur <i>f</i> ; vegyes ~ű bicolore <i>a</i>
szöcske	(<i>tündérsakk</i>) sauterelle <i>f</i>
szögbáb	(<i>sakkszerzés</i>) cheville <i>f</i> ; pièce <i>f</i> morte
szöveglépés	coup <i>m</i> du text
szövetség	fédération <i>f</i> ; nemzeti ~ fédération nationale
szupergyalog	(<i>tündérsakk</i>) super pion <i>m</i>
tábla	échiquier <i>m</i> ; demonstrációs ~ échiquier mural; üres ~ échiquier vide; ~ széle bande <i>f</i> ; bord <i>m</i> de l'échiquier
táblázat	tableau <i>m</i> ; sorsolási ~ tableau d'appariement
tábor	camp <i>m</i> ; ellenséges ~ camp adverse <i>v.</i> ennemi
taktika	tactique <i>f</i>
táltos	(<i>tündérsakk</i>) noctambule <i>m</i> ; cavalier <i>m</i> de la nuit
táltoskirály	(<i>tündérsakk</i>) roi <i>m</i> voltigeur
támadás	attaque <i>f</i> ; offensive <i>f</i> ; áthatoló ~ enfilade <i>f</i> ; erős ~ forte attaque; felfedéses ~ attaque à la découverte; kettős ~ attaque double; a király ellen offensive sur le roi; király elleni közvetlen ~ attaque directe vers le roi; kisebbségi ~ attaque de minorité; vezérszárnyi ~ offensive à l'aile dame
támadóbáb	pièce <i>f</i> d'attaque
támadójátékos	joueur <i>m</i> d'attaque
tanulmány	(<i>sakkszerzés</i>) étude <i>f</i>
tanulmányszerzés	(<i>sakkszerzés</i>) composition <i>f</i> des études
tanulmányszerző	(<i>sakkszerzés</i>) étudiste <i>m</i>
tárcasakk	échiquier <i>m</i> portefeuille
Tarrasch-védelem	défense <i>f</i> Tarrasch
Tartakower-változat	variante <i>f</i> Tartacover
taszk	task <i>m</i> (<i>halmozásos rekordfeladvány</i>)
téma	(<i>sakkszerzés</i>) thème <i>m</i> ; indiai ~ thème indien; római ~ thème romain
tematikus	thématique <i>a</i>
témaváltozat	variante <i>f</i> thématique
tempó	coup <i>m</i> d'attente; tempo <i>m</i>
tempólóny	avantage <i>m</i> de temps
tempólépés	coup <i>m</i> d'attente
térelóny	avantage <i>m</i> d'espace
terv	plan <i>m</i>
tiszt	figure <i>f</i> ; pièce <i>f</i> ; könnyű ~ pièce légère <i>v.</i> mineure; nehéz ~ pièce lourde <i>v.</i> majeure
torony biz	tour <i>f</i>
tórusz	(<i>tündérsakk</i>) torique <i>m</i> (<i>kétirányú hengersakktábla</i>)
továbbjátzás	reprise <i>f</i> ; függőjátzsma ~ a reprise <i>f</i> d'une partie ajournée
többlet	majorité <i>f</i>
többletgyalog	pion <i>m</i> de plus
többmatt	(<i>sakkszerzés</i>) mat <i>m</i> ajouté
többség	majorité <i>f</i>

triál	trial <i>m</i>
túlfedés	surprotection <i>f</i>
túllépés	dépassement <i>m</i> (a játékidőé)
túlterhelés	surcharge <i>f</i>
tükörkép	háromszori ~ répétition <i>f</i> de position
tükörkirály	(tündérsakk) roi <i>m</i> transmuté
tükörmatt	mat <i>m</i> miroir
tükörsakk	(tündérsakk) échecs <i>m pl</i> d' Alice
tündér- <i>mn</i>	féerique <i>a</i>
tündérbáb	pièce <i>f</i> féerique
tündérfeladvány	problème <i>m</i> féerique
tündérfeltétel	condition <i>f</i> féerique
tündérsakk	échecs <i>m pl</i> féeriques; féerisme <i>m</i> (különleges szabályok szerint játszott sakk és ilyen feladványok)
Ufimcev-védelem	défense <i>f</i> Pirc
ugrás	saut <i>m</i>
ugrik	sauter
ugróbáb	bondisseur <i>m</i>
újítás	nouveauté <i>f</i>
újrafelvétel	reprise <i>f</i> (függőben hagyott játszma továbbjátszása)
újraszerkesztés	reconstruction <i>f</i>
útegyengetés	dégagement <i>m</i>
útfelszabadítás	= útegyengetés
útisakk	échiquier <i>m</i> de voyage
útnyitás	= útegyengetés
üt	capturer; prendre
üteg	batterie <i>f</i> ; álcázott ~ batterie masquée; átlós ~ batterie diagonale; függőleges ~ batterie verticale; közvetett ~ batterie indirecte; közvetlen ~ batterie directe; vízszintes ~ batterie horizontale
ütegeképítés	constitution <i>f</i> de batterie
ütés	capture <i>f</i> ; prise <i>f</i> ; bástya ~e capture <i>f</i> de la tour; menet közbeni v. en passant ~ prise <i>f</i> en passant; ~ ben van v. áll être en prise
vakjáték	jeu <i>m</i> sans voir; jeu à l'aveugle
vakjátszma	partie <i>f</i> à l'aveugle
vakmatt	mat <i>m</i> aveugle (véletlenül beadott matt)
vakszimultán	séance <i>f</i> de simultanée à l'aveugle; séance <i>f</i> de (parties) simultanées sans voir
változás	changement <i>m</i>
változat	variante <i>f</i> ; Cambridge-Springs-i ~ variante Cambridge-Springs; meráni ~ variante de Méran; ortodox ~ variante orthodoxe
változtatás	changement <i>m</i>
várakozólépés	coup <i>m</i> d'attente
véd	défendre; parer; protéger; ~i a fenyegetést parer la menace; ~i a sakkot parer l'échec; közbehúzással ~ couvrir (támadást vagy sakkot)
védekezés	défense <i>f</i> ; défensive <i>f</i> ; kőfal ~ système <i>m</i> du stonewall (a holland védelemben)
védelem	défense <i>f</i> (megnyitás sötét szemszögéből); parade <i>f</i> ; protection <i>f</i> ; bogoindiai ~ défense bogo-indienne; budapesti ~ gambit <i>m</i> de

	Budapest; d6 ~ défense Pirc; francia ~ défense française; hatásos ~ parade efficace; holland ~ défense hollandaise; indiai védelmek défenses indiennes; kettős huszár v. kéthuszáros ~ défense des deux cavaliers; királyindiai ~ défense est-indienne; lengyel ~ défense polonaise; magyar ~ défense hongroise; modern ~ défense moderne; nimzoindiai ~ défense nimzo-indienne; óindiai ~ défense vieille-indienne; orosz ~ défense Petrov; régi indiai ~ défense vieille indienne; skandináv ~ défense scandinave; szicíliai ~ défense sicilienne; szláv ~ défense slave; (<i>sakkszerzés</i>) tematikus ~ défense thématique; vezérindiai ~ défense ouest-indienne
védhetetlen	imparable <i>a</i>
védőlépés	défense <i>f</i> ; parade <i>f</i> ; tematikus ~ défense thématique
vég	fin <i>f</i> ; a játszma ~e fin de la partie
végállás	position <i>f</i> finale
végjáték	fin <i>f</i> de partie; finale <i>f</i> ; (<i>sakkszerzés</i>) étude <i>f</i> ; elméleti ~ étude théorique; könnyűtisztes ~ finale de pièces mineures; művészi ~ étude artistique
vegyes	bicolore <i>a</i> (<i>vegyes színű</i>)
vereség	défaite <i>f</i>
veretlen	invaincu, -e <i>a</i>
verseny	compétition <i>f</i> ; concours <i>m</i> ; tournoi <i>m</i> ; egyfordulós ~ tournoi à un tour; gyors ~ tournoi rapide; kétfordulós ~ tournoi à deux tours; knock-out ~ tournoi K.O.; minősítő ~ tournoi de qualification; nemzetközi ~ tournoi international; normaszerző ~ tournoi à normes; nyílt ~ tournoi open; tournoi ouvert; rapid ~ tournoi rapide; többfordulós ~ tournoi-match <i>m</i> (<i>amelyen minden induló több játszmát játszik egymás ellen</i>); világbajnokjelöltek ~e tournoi des candidats; zónaközi ~ tournoi interzonal
versenybíró	arbitre <i>m</i> (<i>versenysakk</i>); juge <i>m</i> (<i>sakkszerzés</i>); nemzetközi ~ arbitre v. juge international; nemzetközi levelezési ~ arbitre international du jeu par correspondance; nemzetközi sakkszerzési ~ juge international de la composition échiquéenne
versenyvezető	arbitre <i>m</i>
versenyző	joueur <i>m</i> ; levelezési ~ joueur d'échecs par correspondance; női ~ joueuse <i>f</i>
veszít	perdre; játszmát ~ perdre la partie
vesztes	vaincu, -e <i>a</i>
vesztés	perte <i>f</i>
veszteség	perte <i>f</i>
vesztőállás	position <i>f</i> perdante
vezér	dame <i>f</i> ; <i>biz.</i> reine <i>f</i> ; bevisz ~nek, ~ré változtat <i>biz.</i> damer
vezéráldozat	sacrifice <i>m</i> de dame
vezérbástya	tour <i>f</i> dame
vezércsel	gambit <i>m</i> dame; elfogadott ~ gambit dame accepté; elhárított ~ gambit dame refusé
vezércsere	échange <i>m</i> des dames; előnyös ~ troc <i>m</i> avantageux de la dame (<i>három tiszt ellenében</i>)
vezérfutó	fou <i>m</i> dame
vezérfutógyalog	pion <i>m</i> fou dame
vezérgyalog	pion <i>m</i> dame

vezérhuszár	cavalier <i>m</i> dame
vezérmatt	mat <i>m</i> de la dame
vezéroidal	côté <i>m</i> dame; aile <i>f</i> dame
vezérszárny	aile <i>f</i> dame; côté <i>m</i> dame
vezérvégjáték	finale <i>f</i> de dames
vezérvonal	(d <i>vonal</i>) colonne <i>f</i> de la dame; (<i>sakkszerzés</i>) – ak lignes <i>f</i> <i>pl</i> de dame
vezet	mener; három pont előnnyel ~ mener avec trois points d'avance
világbajnok	champion <i>m</i> du monde; ifjúsági ~ champion <i>m</i> du monde junior; női ~ champion du monde féminin
világbajnokjelölt	candidat <i>m</i> au championnat du monde
világbajnokság	championnat <i>m</i> du monde; ifjúsági ~ championnat du monde junior; női ~ championnat du monde féminin
világos <i>fn</i>	blancs <i>m pl</i> (<i>a játékos, a tábor</i>); ~ nyer les blancs gagnent
világos <i>mn</i>	blanc, -che <i>a</i>
villa	fourchette <i>f</i> (<i>kettős támadás</i>)
villámjátékos	blitzeur <i>m</i>
villámjátszma	blitz <i>m</i> ; partie <i>f</i> éclair
villámverseny	tournoi <i>m</i> éclair
visszaelemzés	(<i>sakkszerzés</i>) analyse <i>f</i> rétrograde
visszanyer	regagner
visszatérés	switchback <i>m</i>
Volga-csel	gambit <i>m</i> de la Volga; gambit <i>m</i> Benko
vonal	ligne <i>f</i> ; (<i>függőleges</i>) colonne <i>f</i> ; verticale <i>f</i> ; félig nyílt ~ colonne semi-ouverte; félig zárt ~ colonne semi-fermée; függőleges ~ colonne verticale; ligne verticale; kötés ~ a ligne de clouage; nyílt ~ ligne <i>v.</i> colonne ouverte; szélső ~ bande <i>f</i> ; bord <i>m</i> de l'échiquier; vízszintes ~ horizontale <i>f</i> ; ligne horizontale; rangée <i>f</i> ; traverse <i>f</i> ; ~ at felszabadít dégager la ligne; ~ at nyit ouvrir la ligne; ~ at nyit egy bábnak désintercepter une pièce; ~ at nyit egy báb előtt démasquer une pièce; ~ at nyit egy bábba découvrir une pièce; ~ at zár intercepter; (<i>egy báb előtt</i>) masquer; ~ at zár egy bábnak intercepter une pièce; kölcsönösen ~ at zárnak egymásnak s'intercepter
vonalbáb	pièce <i>f</i> à longue portée
vonalfelszabadítás	= <i>útegyengetés</i>
vonalnyitás	ouverture <i>f</i> de ligne
vonalzárás	fermeture <i>f</i> de ligne; interception <i>f</i> ; interférence <i>f</i> ; egyszínű ~ fermeture (de ligne) <i>v.</i> interférence unicolore; kölcsönös ~ interception réciproque; vegyes (színű) ~ interférence bicolore; interposition <i>f</i>
zár	fermer; vonalat ~ fermer la ligne; intercepter (<i>bábnak</i>); előzetesen önvonalat ~ pré-intercepter
zárás	fermeture <i>f</i>
zászló, zászlócska	drapeau <i>m</i> (<i>sakkórán</i>)
zónaverseny	tournoi <i>m</i> zonal
zsebsakk	échecs <i>m pl v.</i> échiquier <i>m</i> de poche; échiquier <i>m</i> portefeuille